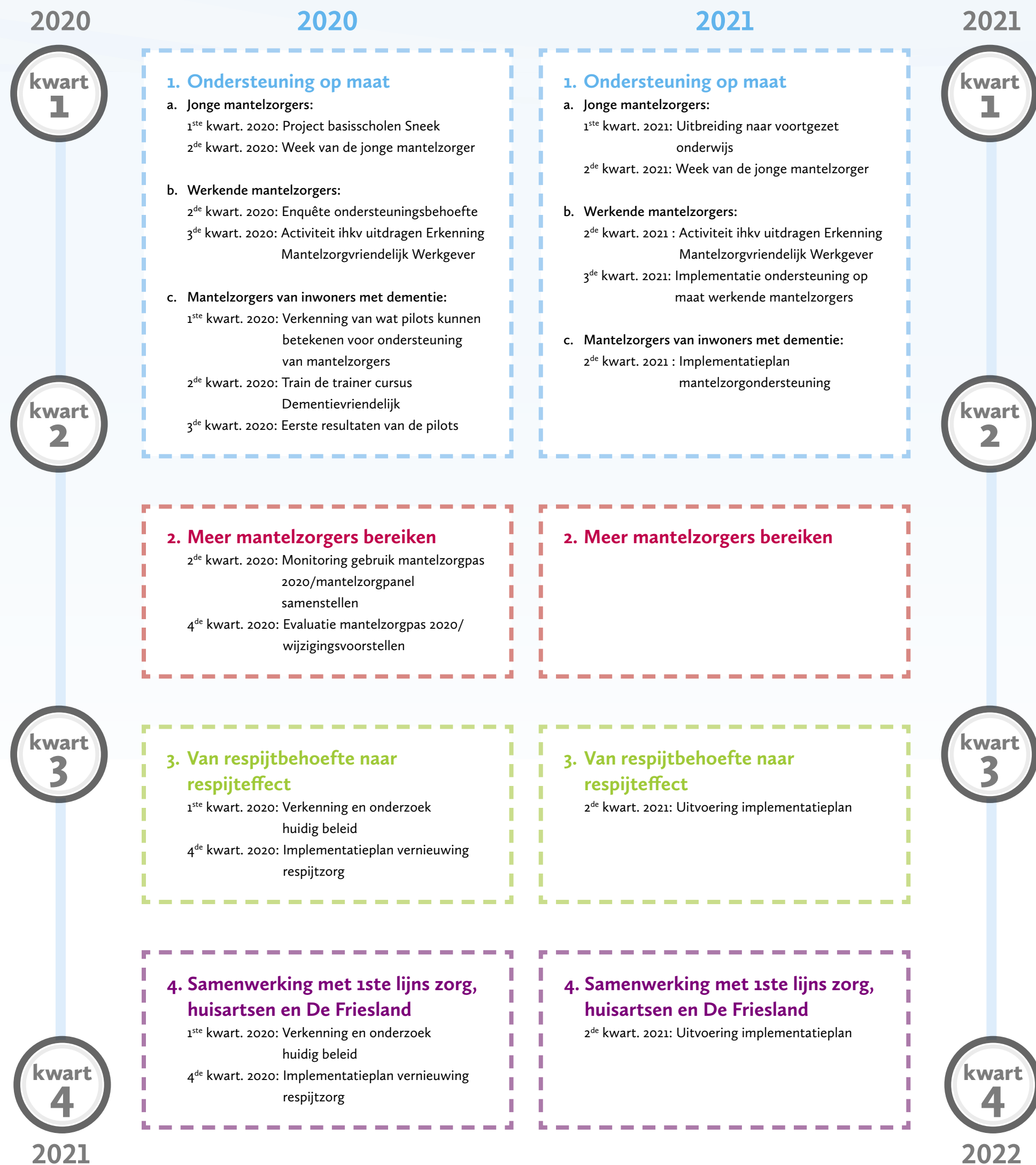

TIJDSLIJN 2020-2021

Hieronder een overzicht betreft de planning van de benoemde actiepunten.

WETTELIJK KADER: WMO 2015

Mantelzorg 2020-2022

Waar staan we en waar zetten we op in ...

- voorzieningen die mantelzorgers helpen hun taken als mantelzorger uit te voeren;
- maatregelen om mantelzorg te bevorderen;
- gratis cliëntondersteuning;
- maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger;
- een jaarlijkse blik van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente.

Mantelzorg in Súdwest-Fryslân

Als mantelzorger zorg je langdurig voor iemand in je naaste omgeving, bijvoorbeeld voor een ouder met Alzheimer, partner met MS, broer met autisme of kind met een verstandelijke beperking. Het mantelzorgbeleid in Súdwest-Fryslân richt zich op mantelzorgers die langdurig (langer dan drie maanden) en intensief (meer dan 8 uur per week) voor een naaste zorgen.

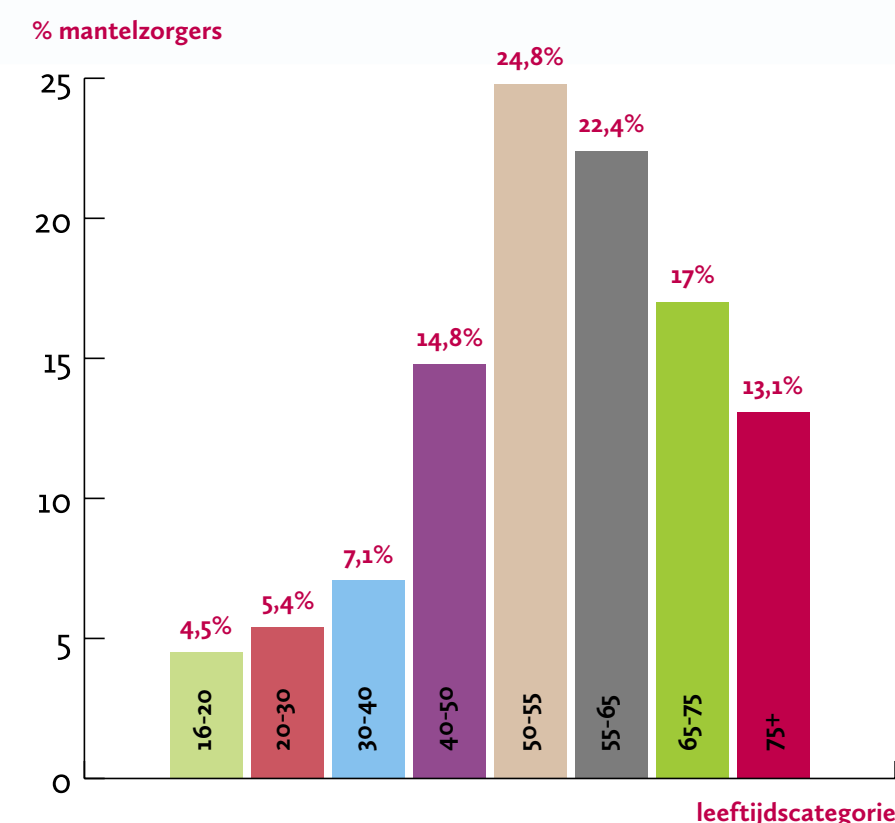
Mantelzorg in cijfers

Aantallen in SWF (afgeleid van landelijke cijfers):

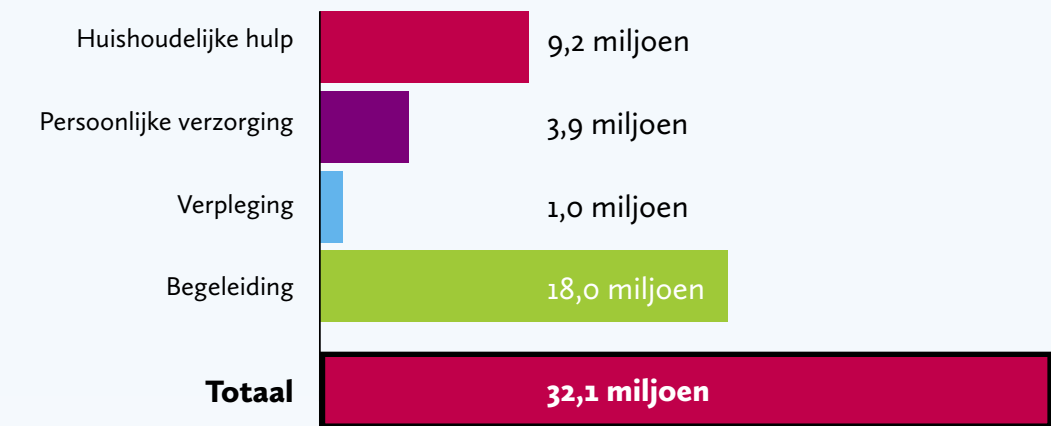
- ruim 3600 mantelzorgers (5,5% van de volwassenen)
- ruim 1800 mantelzorgers voelt zich zwaar belast
- 1 op 4 jongeren (0 tot 24 jaar) groeit op met een ouder, broer of zus met een lichamelijke of psychische ziekte of beperking (dit zijn jonge mantelzorgers).
- 1 op de 6 Nederlanders combineert werk en mantelzorg.

'Je kunt alleen goed voor een ander zorgen als je goed voor jezelf zorgt!'

Mantelzorgers per leeftijdscategorie (CBS Statline 2017):

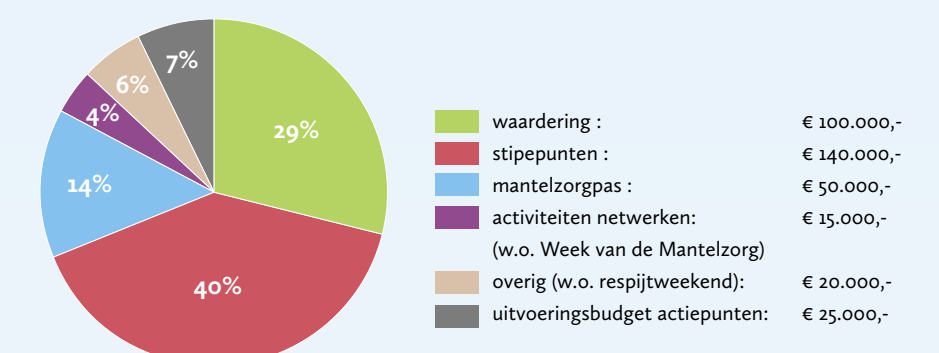

Economische waarde van mantelzorg (Prijs per uur: € 9,52)

NB Wanneer we de uren huishoudelijke hulp en begeleiding door huisgenoten ('gebruikelijke' zorg) buiten beschouwing laten, komt de economische waarde op € 16,5 miljoen.

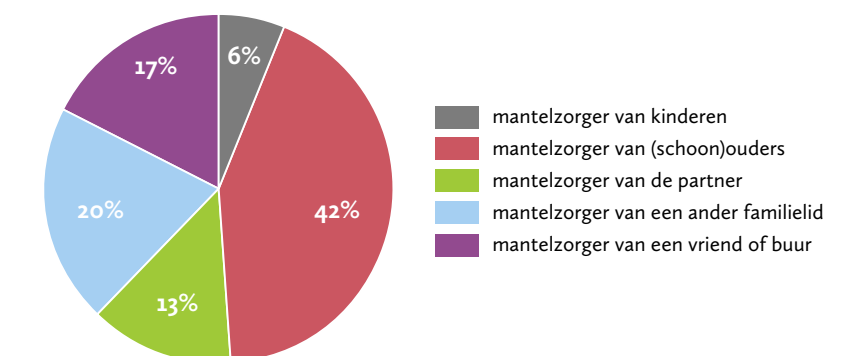
Uitgaven mantelzorg 2020

Totaal €350.000

NB Dit is 0,2 % van de totale uitgaven van het Sociaal Domein in 2020. Diverse uitgaven voor voorzieningen Sociaal Domein die gericht zijn op de zorgvrager komen indirect ook ten goede aan de mantelzorger (bijv. wmo-voorzieningen, onafhankelijk cliëntondersteuning, e.d.)

Relatie mantelzorger en zorgvrager

Mantelzorg 2020-2022

TRANSFORMATIEOPDRACHT SPEERPUNT VERSTERKEN KRACHT VAN DE SAMENLEVING:

Mantelzorgers stimuleren om zelf hulp te vragen of regelen en hen ondersteunen zodat ze niet overbelast raken en langer in staat zijn om te zorgen voor hun naasten, waardoor de zorgvrager uiteindelijk minder of geen professionele zorg nodig heeft.

ACTIES IN UITVOERING

WAARDERING

75 EURO PER JAAR

(Ook extra activiteiten als de dag van de mantelzorger/verwenactiviteiten en culturele uitjes en workshops maken onderdeel uit van de waardering.)

GEBIEDSTEAMS

- INFORMATIE, ADVIES EN CLIËNTONDERSTEUNING
- MAATWERKVOORZIENINGEN W.O. RESPIJTZORG

NETWERKEN MANTELZORG

- PERIODIEK OVERLEG TUSSEN VRIJWILLIGERS EN ZORGPROFESSIONALS DIE TE MAKEN HEBBEN MANTELZORGERS
- EXTRA ACTIVITEITEN DAG VAN DE MANTELZORG

ONAFHANKELIJKE CLIËNTONDERSTEUNING

- INFORMATIE, ADVIES EN CLIËNTONDERSTEUNING

STIPEPUNTEN

- DAG VAN DE MANTELZORG/ VERWENACTIVITEITEN/ATTENTIE
- MANTELZORGCAFÉS
- INFORMATIE EN ADVIES
- LUISTEREND OOR
- VRIJWILLIGE DIENSTEN ZOALS PAPIERWINKEL, VERVOER, VRIJWILLIGE COLLECTIEVE RESPIJT

MANTELZORGPAS

- PROFESSIELE DIENSTEN MET KORTING: THUISHOTEL, SAAR AAN HUIS EN MANTELZORGMAKELAAR
- ONTSPANNING (CULTURELE UITJES, WORKSHOPS, ETC.)

SAMENWERKINGSPARTNERS

- SOCIAAL COLLECTIEF
- WERKGROEP MANTELZORG VAN DE WMO-ADVIESRAAD
- OVERIGE DEELNEMERS AAN DE NETWERKEN MANTELZORG

WELZIJNSSTICHTING SOCIAAL COLLECTIEF IS VERANTWOORDELIJK VOOR DE STIPEPUNTEN EN DE MANTELZORGPAS. OOK ZIJN ZE ACTIEF IN DE VERSCHILLENDE NETWERKEN.

STICHTING
**SOCIAAL
COLLECTIEF**
DE VERBINDENDE FACTOR IN SOCIAAL WERK

Ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers

Versterken kracht van de samenleving

Vrijwilligers en mantelzorgers kunnen goed blijven meedoen

ACTIES 2020-2021

Hieronder staan de actiepunten voor 2020-2021. Het plan is niet statisch, omdat de ontwikkelingen snel gaan en zich kansen en inzichten voordoen die we willen benutten. De acties voor 2022 bepalen we in de loop van de komende 2 jaar.

1. Ondersteuning op maat Elke mantelzorger en situatie is uniek en heeft behoefte aan andere ondersteuning. Dit is afhankelijk van de duur en de zwaarte. Ook speelt de persoonlijke situatie mee. We onderscheiden verschillende doelgroepen met elk hun specifieke ondersteuningsbehoefte.

In 2020 en 2021 richten we ons op:

Jonge mantelzorgers.

De jonge mantelzorgers moeten we anders benaderen. Ook hebben ze behoefte aan specifieke ondersteuning. De jongerenwerkers en de samenwerking met scholen is hierbij belangrijk. We starten met een pilot in Sneek op de Thomas van Aquinoschool.

Werkende mantelzorgers.

We hebben onvoldoende zicht op deze groep. We willen de komende tijd inzetten op:

- Een passend ondersteuningsaanbod
- Uitdragen van de Erkenning 'Mantelzorgvriendelijke werkgever'.

Mantelzorgers van inwoners met dementie.

In de pilot 'Vitale regio Dementie op het platteland' in het gebied Koudum-Molkwerum-Warns-Stavoren-Hindeloopen onderzoeken we hoe we ons platteland zo dementievriendelijk mogelijk kunnen inrichten, zodat ouderen zo lang mogelijk met een goede kwaliteit van leven zelfstandig kunnen blijven wonen. In Bolsward zijn we gestart met de pilot 'Dementievriendelijk Bolsward'. De resultaten uit beide pilots gebruiken we voor het mantelzorgbeleid.

Andere doelgroepen komen later aan bod, zoals mantelzorgers van inwoners met een psychiatrische stoornis.

2. Meer mantelzorgers bereiken Om verschillende redenen (zie analyse hieronder) is een groot deel van de mantelzorgers nog niet in beeld. Via de jaarlijkse waarderingsregeling, mantelzorgpas, de mantelzorgkrant en extra activiteiten rond 'de Dag van de Mantelzorg' is het bereik al wel flink toegenomen. In 2019 is contact geweest met ongeveer 1000 mantelzorgers. Ook spreken de medewerkers van het gebiedsteam dagelijks mantelzorgers. Met de mantelzorgpas weten we welke ondersteuning aansluit. Een mantelzorgpanel moet nog meer inzicht gaan geven in de ondersteuningsbehoefte.

3. Vervangende zorg Er zijn verschillende vormen van vervangende zorg. Doel is dat de mantelzorger even op adem kan komen, terwijl iemand anders de taken overneemt. Hier maken mantelzorgers nog weinig gebruik van. Dit heeft verschillende redenen (zie analyse hieronder). Wanneer mantelzorgers wel gebruik van vervangende zorg maken heeft dit niet altijd het gewenste effect. Daarom is het belangrijk dat mantelzorgers ervaren wat vervangende zorg is wanneer er nog geen sprake is van overbelasting, en dat de vervangende zorg goed aansluit bij de behoeften van mantelzorger en hulpvrager.

4. Samenwerking met 1ste lijns zorg, huisartsen en De Friesland Veel mantelzorgers bespreken hun zorgen in eerste instantie met de huisarts. Omdat mantelzorgers steeds zwaarder worden belast willen we de samenwerking zoeken met huisartsen en praktijkondersteuners. We gaan informeren bij andere gemeenten hoe zij deze samenwerking hebben opgepakt. En gaan hierover in overleg met GGD Fryslân en De Friesland. In de pilot Vitale regio Dementie op het platteland, is deze samenwerking er al.

Analyse

Een steeds grotere groep mantelzorgers is zwaar belast en vraagt laat hulp. Soms te laat (crisisituatie). De druk op mantelzorgers gaat verder toenemen. In 2040 zijn er nog maar 3 mantelzorgers op 1 hulpvrager. Nu zijn dat er nog 5.

Er zijn meerdere oorzaken waarom mantelzorgers pas laat hulp vragen.:

- Men is zich in het begin onvoldoende bewust van de mogelijke gevolgen op langere termijn (mantelzorg overkomt je);
- Men vindt wat men doet vanzelfsprekend en ziet zichzelf niet als mantelzorger, met als gevolg dat men geen hulp of ondersteuning vraagt;

- Men heeft vaak geen idee hoe de ziekte van de hulpvrager zich gaat ontwikkelen en wat dit vraagt van de mantelzorger;
- Men vindt het moeilijk om los te laten of de hulpvrager accepteert geen andere hulp;
- Men is niet op de hoogte van de mogelijkheden voor ondersteuning;
- Men ziet er tegenop om ondersteuning te vragen of cijfert zichzelf weg;
- Men maakt geen gebruik van de ondersteuning omdat het onvoldoende aansluit bij de behoeften. Geen mantelzorgsituatie is gelijk!

MANTELZORGERS BETREKKEN BIJ DE ACTIES/MANTELZORGPANEL